

Եվրոպական միության կողմից ֆինանսավորվող «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի բազմակողմանի խթանում» ծրագրի վերջնական արտաքին բովանդակայաին (ծրագրային) գնահատման տեխնիկական առաջադրանքը

1. Նկարագիր

Եվրոպական Միության ֆինանսավորմամբ և ԵԱՀԿ երևանյան գրասենյակի համաֆինանսավորմամբ գործարկվող «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի բազմակողմանի խթանում» ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) իրականացվում է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ-ի կողմից՝ գործընկեր՝ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ-ի հետ համագործակցությամբ: Ծրագրի տևողությունը 3 տարի է: Ծրագիրը սկսվել է 2014թ.-ի հունվարի 8-ին և ավարտվելու է 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին: Ծրագրի բյուջեն կազմում է 650.000 եվրո:

Ծրագրի հիմնական նպատակն է մեծացնել Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների (ՔՀԿ) դերը հակակոռուպցիոն բարեփոխումների խթանման և իրականացման գործում: Մասնավորապես՝ 1. հզորացնել ՔՀԿ-ների մոնիթորինգի և վերահսկողության կարողությունները: 2. Բարձրացնել ՔՀԿ-ների կողմից կառավարության ծրագրով նախատեսված հակակոռուպցիոն և դատախրավական համակարգի բարեփոխումների ռազմավարության նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը: 3. Հակակոռուպցիոն ինստիտուցիոնալ մեխանիզմները ամրապնդելու համար ստեղծել ՔՀԿ-Կառավարություն կայուն երկխոսություն:

Ծրագրի շրջանակներում իրականացվել են հետևյալ հիմնական գործողությունները.

1. ՔՀԿ-ների մոնիթորինգի և վերահսկողության կարողությունների հզորացում.

ա. ՔՀԿ-ների և ՋԼՄ-ների համար կոռուպցիոն բնույթի և տեղեկատվության ազատության խնդիրներն առավել լավ ըմբռնելու նպատակով Երևանում և ՀՀ մարզերում կազմակերպվել են հակակոռուպցիոն դասընթացներ և ուսուցումներ:

բ. Հանրային վերահսկողության արդյունավետության բարձրացման և համապատասխան մոնիթորինգային, վերահսկողական և հետաքննական ծրագրերի իրականացման նպատակով մրցութային եղանակով ՔՀԿ-ներին և ՋԼՄ-ներին տրամադրվել են փոքր դրամաշնորհներ: Ընդհանուր թվով տրամադրվել են 20 փոքր դրամաշնորհներ Երևանում և մարզերում գործող ՔՀԿ-ներին:

2. Բարձրացնել ՔՀԿ-ների կողմից կառավարության ծրագրով նախատեսված հակակոռուպցիոն և դատախրավական համակարգի բարեփոխումների ռազմավարության նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը.

Հիմնադրվել է Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիան, որտեղ ներկայումս կան շուրջ 80 ՔՀԿ-ներ:

Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի նպատակներն են՝

- բարձրացնել ՔՀԿ-ների կողմից կառավարության հակակոռուպցիոն բարեփոխումների նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը,

- նպաստել հակակոռուպցիոն ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների ամրապնդմանը և զարգացմանը,
- նպաստել հասարակության հակակոռուպցիոն ընկալման և իրազեկության մակարդակի բարձրացմանը,
- կոռուպցիայի գոհ դարձած քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանությանը, ամրապնդել մոնիթորինգի, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու և հակակոռուպցիոն գործունեության իրականացման հետ կապված ՔՀԿ-ների կարողությունները:

3. Կառավարության-ՔՀԿ երկխոսության ստեղծում հետևյալ խնդիրների լուծման շուրջ:

1. Հայաստանում անկախ հակակոռուպցիոն մարմնի ստեղծում.
2. Հայաստանում ապօրինի հարստացման քրեականացում:

Ծրագրի շրջանակներում ՔՀԿ-ների և պետության միջև կնքվել է հակակոռուպցիոն հարթակ ստեղծելու մասին համատեղ հայտարարություն, որի շրջանակներում ՀՀ արդարադատության նախարարի հրամաններով ստեղծվել են աշխատանքային խմբեր վերը նշված երկու հարցերի շուրջ ուսումնասիրություններ և վեբինարներ կատարելու նպատակով:

Ծրագիրն ավարտվելու կապակցությամբ Ծրագրի իրականացողները նախատեսում են անցկացնել ծրագրի վերջնական արտաքին գնահատում:

2. Արտաքին ծրագրային գնահատման նպատակը

Գնահատման նպատակն է ուսումնասիրել ԵՄ ֆինանսավորմամբ իրականացվող Ծրագրի շրջանակներում իրականացված գործողությունները, դրանց համապատասխանությունը Ծրագրի ուղղություններին և նպատակներին, հասարակության և հավաքագրել ծրագրի շրջանակներում հանդիպած մարտահրավերները, ինչպես նաև ծրագրի ավարտից հետո տրամադրել հետագա քայլերի վերաբերյալ գործնական առաջարկություններ: Արտաքին գնահատման արդյունքները հիմնականում նախատեսված են Հայաստանում ԵՄ պատվիրակության և ծրագրի իրականացնողների համար:

3. Ուսումնասիրության հարցեր

Գնահատումը պետք է ներառի հետևյալ հարցերը.

- ծրագրային գործունեությունը որքանով է համապատասխանում ծրագրի նպատակներին և ուղղություններին.
- ինչքանով է ապահովվել ծրագրի գործունակությունը.
- ինչպիսի՞ արդյունավետություն ունի ծրագրի գործունեությունը.
- ինչպիսի՞ ազդեցություն ունի Ծրագիրը իր ուղղակի և անուղղակի շահառուների, գործընկերներ շրջանում.

- ապահովվել է արդյո՞ք ծրագրի շարունակականության կայունությունը:

Միաժամանակ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ծրագիրը ավարտման փուլում է, առավել ուշադրություն պետք է դարձվի վերջին երկու հարցերին. ազդեցությունը և կայունությունը:

Գնահատման վերլուծությունը պետք է ներառի.

Համապատասխանություն

- Ծրագրի՝ կառավարության և դոնոր կազմակերպության ռազմավարությունների և քաղաքականությունների համապատասխանության գնահատում:
- Գնահատել, թե արդյո՞ք ծրագիրը հստակ հատկորոշել է առկա խնդիրները, վերլուծել նախկին փորձից քաղված դասերը, ապահովել դրանց կապակցվածությունը ընթացիկ նախաձեռնությունների հետ:
- Գնահատել, թե արդյո՞ք ծրագիրը ապահովել է ծրագրի նպատակների սահմանում, այդ թվում՝ խնդիրներ, արդյունքներ, դրանք իրականացնելու համար միջոցառումների ծրագիրը:
- Գնահատել, թե արդյո՞ք ծրագիրը մշակել է հստակ և արդյունավետ տրամաբանական կառուցվածք՝ անհրաժեշտ գործողությունների ծրագրով և ռեսուրսների ժամանակացույցով:

Գործունակություն

Գործունակության գնահատումը պետք է կենտրոնանա հետևյալի շուրջ.

- Բյուջեի ամենօրյա կառավարման որակ, այդ թվում՝ արդյո՞ք անբավարար բյուջեն գործոն հանդիսացել է, թե՞ ոչ.
- Արդյո՞ք հանգամանքների փոփոխությունների դեպքում ծրագրի իրականացնողների կողմից ցուցաբերվել է ճկունություն, թե՞ ոչ.
- Ինչպե՞ս են կարգավորվել ծրագրի հարաբերությունները Շահառուների կամ այլ դոնորների հետ:

Արդյունավետություն

Արդյունավետության գնահատումը պետք է կենտրոնանա հետևյալի շուրջ.

- Արդյո՞ք հնարավոր է եղել հասնել նախատեսված ցանկալի արդյունքներին, և ի՞նչ արդյունավետություն է ունեցել ծրագիրը ուղղակի և անուղղակի շահառուների, հիմնական շահագրգիռ կողմերի վրա:
- Արդյո՞ք արդյունքների մակարդակում ենթադրություններն ու ռիսկերի գնահատումը եղել են անհամապատասխան կամ ոչ լիարժեք, կամ միջամտել են չնախատեսված արտաքին գործոններ: Որքա՞ն ճկուն է եղել ծրագրի կառավարումը՝ արդյունքների կատարման ուղղությամբ, որոնք նպաստել են Ծրագրի նպատակների իրականացմանը. ի՞նչ մակարդակի և ի՞նչ ձևաչափի հաջողված աջակցություն է

ստացել հիմնական շահագրգիռ կողմերից, այդ թվում Կառավարությունից, ԵՄ-ից (Գլխավոր գասենյակից և տեղական գրասենյակից) և այլն:

Ազդեցություն

Ազդեցության գնահատումը պետք է ուսումնասիրի.

- Որքանով են իրականացվել նախատեսված նպատակները և որքանով են դրանք պայմանավորված ծրագրի իրականացման համար ձեռնարկված գործողություններով:
- Եթե եղել են չնախատեսված ազդեցություններ, ապա որքանով են դրանք ազդել ընդհանուր ազդեցության վրա:

Կայունություն

Կայունության վերլուծությունը պետք է կենտրոնացած լինի.

- Ծրագրի արդյունքների և նվաճումների նկատմամբ սեփականության իրավունք: Այսպես օրինակ՝ ի սկզբանե ծրագրով նախատեսված նպատակների իրականացման ուղղությամբ ի՞նչ մակարդակի խորհրդատվություն են ստացել բոլոր շահագրգիռ կողմերը, և արդյո՞ք համաձայնվել են դրանց հետ, ինչպես նաև ծրագրի իրականացման ընթացքում պահպանել են այդ համաձայնությունը:
- Քաղաքականության աջակցություն և շահառու հաստատությունների պատասխանատվություն.: որքանով են համապատասխանում դոնորի և ներպետական մարմինների քաղաքականությունները միմյանց: Եթե եղել են քաղաքականության փոփոխություններ, ապա ի՞նչ հետևանքներ են դրանց ունեցել: Որքանով են ներպետական, սեկտորային և բյուջետային քաղաքականություններն ու առաջնահերթությունները ազդել ծրագրի վրա, ընդ որում՝ ինչպես դրական, այնպես էլ բացասական առումներով: Պետական, հասարակական, բիզնես և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների կողմից աջակցության մակարդակը. որքանով է ծրագիրը ազդել օրենսդրական նախաձեռնությունների վրա:
- Սոցիալ-տնտեսական գործոններ, արդյո՞ք ծրագիրը համագործակցում է իշխանությունների ֆորմալ և ոչ ֆորմալ կառույցների, հասարակական համակարգերի հետ: Արդյո՞ք այն նպատակ ունի դրանցից որևէ մեկը փոխելու, և ինչպե՞ս են այդ փոփոխությունները ընդունվում թիրախ խմբերի և ահլ շահագրգիռ կողմերի կողմից: Որքանով է այն հիմնված այսպիսի գործոնների վերլուծության վրա, ինչպեսի՞ք են՝ ուղղակի և անուղղակի շահառուների ներգրավումը և մասնակցությունը նախագծման և իրականացման գործում: Ինչպիսի՞ հարաբերություններ են առկա ծրագրի անձնակազմի և շահառուների միջև:
- Արդյո՞ք այնպիսի խաչաձևվող խնդիրները, ինչպիսիք են՝ գենդերային հավասարությունը, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը և լավ կառավարումը հաշվի առնվել ծրագրի իրականացման ողջ ընթացքում:

4. Մեթոդաբանություն

Գնահատումը պետք է ներառի հետևյալ բոլոր փուլերը.

Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելությունների և հանդիպումների կազմակերպում բոլոր ուղղակի և անուղղակի շահառուների, գործընկերների, այլ շահագրգիռ կառույցների հետ, հարցազրույցների անցկացում, վերլուծությունների, հաշվետվության նախագծում, հետադարձ կապի ապահովում, նախագծված բոլոր փաստաթղթերի խմբագրում, հաշվետվության վերջնական տարբերակի պատրաստում՝ հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը պետք է ներառի ծրագրի նյութերի ստուգում, որը ներառում է, սակայն սահմանափակված չէ հետևյալ փաստաթղթերով. ծրագրի առաջարկ, տրամաբանական կառուցվածք, հաշվետվություններ, հայեցակարգային փաստաթղթեր, հաղորդակցության նյութեր:

Գնահատողը պետք է անցկացնի մասնակցային գնահատում, որը ենթադրում է բոլոր շահագրգիռ կողմերի ակտիվ և ներգրավում, որը ներառում է, սակայն սահմանափակված չէ հետևյալ անձանցով՝ ծրագրի աշխատակիցներ, մասնագետներ, փորձագետներ, գործընկեր պաշտոնատար անձինք, հանրային ծառայողներ, Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի անդամներ, այլ ՔՀԿ-ների և բիզնես կազմակերպությունների անդամներ, ենթադրամաշնորհառուներ, դոնորներ: Գնահատողը պետք է հաշվի առնի այն հանգամանքները, որ Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիան ունի շուրջ 80 անդամ, ծրագրի շրջանակներում կան 20 ենթադրամաշնորհառու կազմակերպություններ՝ Երևանից, Շիրակի, Լոռու, Գեղարքունիքի, Արարատի և Սյունիքի մարզերից: Ուշադրություն պետք է դարձնել նաև շահագրգիռ կողմերից տեղեկատվություն հավաքելու հետազոտության համապատասխան մեթոդներին, այդ թվում նաև՝ անհատական հարցազրույցներին, ֆոկլուս խմբերին և միօրինակ հարցաշարերի մշակմանը և օգտագործմանը:

5. Ընտրության չափանիշներ

Այն ընկերությունը կամ անհատը կընտրվի որպես անկախ գնահատող, որը սահմանված ժամկետներում կներկայացնի ընտրությանը մասնակցելու ամբողջական հայտ: Ընտրության չափանիշները ներառում են՝

- Ներկայացված հայտի վերը նշված գնահատման հարցերին համապատասխանության աստիճանը.
- Առաջարկվող մեթոդաբանության որակը.
- Հայտատուի որակավորումը, այդ թվում նմանատիպ ծրագրեր գնահատելու գործում նախկին փորձառությունը, ինչպես նաև հակակոռուպցիոն և ՔՀԿ-կառավարություն երկխոսության հարցերում ունեցած փորձառությունը.
- Առաջարկվող մեթոդաբանության և աշխատանքային պլանի իրատեսական լինելը:
- Գնային առաջարկի արդյունավետություն:
- Գնահատումը՝ սույն տեխնիկական նկարագրում նշված ժամկետներում ավարտելու կարողություն:

6. Հաշվետվությանը ներկայացվող պահանջներ

Գնահատողը՝ հայերեն և անգլերեն տարբերակներով պետք է ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.

1. Գնահատման հաշվետվության նախագիծ (ժամկետը 2017թ.-ի հունվարի 16-ին):

2. Վերջնական հաշվետվություն (ժամկետը 2017թ.-ի հունվարի 25-ին): Վերջնական հաշվետվությունը պետք է կազմված լինի հետևյալ բաժիններից.

ա) Գործադիր ամփոփում (առավելագույնը 2 էջ):

բ) Գնահատման ամփոփում Power Point ձևաչափով:

գ) Համատեքստի և ծրագրի համառոտ նկարագիր:

դ) Գնահատման նպատակների և խնդիրների նկարագիր:

ե) Գնահատման մեթոդաբանության և գնահատման ընթացքում տեղեկատվության հավաքագրման նպատակով օգտագործված գործիքների նկարագիր:

զ) Գնահատման արդյունքում բացահայտված հիմնական փաստերի և եզրակացությունների ներկայացում:

է) Քաղված դասերի քննարկում:

ը) Առաջարկություններ (ծրագրային և այլ):

թ) Հավելվածներ, այդ թվում դիտարկված ծրագրի փաստաթղթերի և օգտագործված գրականության ցանկ, անձանց և կազմակերպությունների ցանկ, ում հետ անցկացվել են հարցազրույցներ, հանդիպումներ, ֆոկուս խմբեր և այլն:

Գնահատման հաշվետվության նախագիծը ներկայացնելուց հետո, գնահատողը պետք է ծրագիրն իրականացնողի հետ կազմակերպի դրա բանավոր ներկայացում և քննարկում: Ծրագիրն իրականացնողը պետք է ներկայացնի իր կարծիքը, որը պետք է հաշվի առնվի նախքան վերջնական հաշվետվության ներկայացնելը:

7. Աշխատանքային պլան և ժամանակացույց

ԻՀԱ-ն նախատեսում է գնահատողին ընտրել մինչև 2016թ.-ի դեկտեմբերի 9-ը: Ընտրված թեկնածուն պետք է ի վիճակի լինի գնահատումը սկսել 2016թ.-ի դեկտեմբերի 12-ից:

Գնահատման հաշվետվության նախագիծը պետք է ներկայացվի մինչև 2017թ.-ի հունվարի 16-ը: Գնահատման հաշվետվության նախագիծը բանավոր ներկայացումը և քննարկումը պետք է անցկացվի 2017թ.-ի հունվարի 20-ին: Վերջնական հաշվետվության ներկայացման վերջնաժամկետը 2017թ.-ի հունվարի 25-ին:

Հայտերի ներկայացման հրավեր

Իրավաբանների հայկական ասոցիացիան սույն գնահատումը իրականացնելու նպատակով ընդունում է հայտեր անհատներից և կազմակերպություններից: Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հայտերն լեզվով հայտ, որը պետք է ներառի.

- Ինքնակենսագրություն (CV), որը մանրամասն ներկայացնում է գնահատողի համապատասխան որակավորումը, ներառյալ նույն ոլորտում իրականացրած նմանատիպ աշխատանքների ցանկը.
- Հնարավորության կամ առկայության դեպքում հայտատուի կողմից վերջին երեք տարիների ընթացքում պատրաստված գնահատման հաշվետվության օրինակ (անզլերեն լեզվով).

- Առաջարկվող գնահատման մեթոդաբանության և գնահատման ընթացքում տեղեկատվության հավաքագրման և վերլուծության նպատակով օգտագործվելիք գործիքների նկարագիր.
- Աշխատանքային պլանի և բյուջեի նախագիծ:

Հանձնաժողովի կողմից կդիտարկվեն միայն ամբողջական հայտերը:

Հայտերը պետք է ուղարկել հետևյալ էլեկտրոնային փոստին՝ info@armla.am, նամակի թեմայի տողում նշելով՝ «ԵՄ ծրագրի գնահատում»:

Մրցույթի վերաբերյալ հարցեր և պարզաբանումներ ունենալու դեպքում դրանք կարող են ներկայացնել հետևյալ էլեկտրոնային փոստին՝ info@armla.am :

Հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է 2016թ.-ի դեկտեմբերի 6-ը, Երևանի ժամանակով **ժամը 17:00-ը**: